

EMPORDA FEDERAL

Preus de subscripció

Figueres 1 pta. trimestre.
Fora, 1'25 „

Setmanari d' U. F. N. R.

Redacció y Atministració: CENTRE FEDERALISTA EMPORDANÈS

Número solt 10 cents.

» atrassat 20 »

Any I.

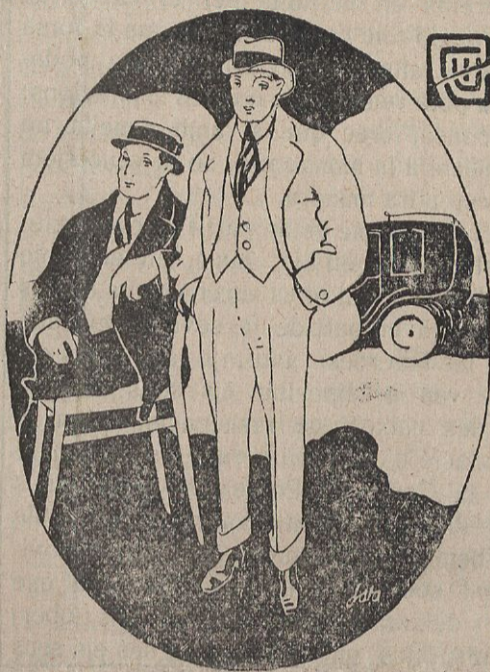
Figueres 13 Maig 1911

Núm. 7

MODERNA FARMACIA CUSÍ

Braguers especials de la
FARMACIA CUSÍ
DE TEIXIT DE GOMA ELÁSTICA
Y D' ACER FLEXIBLE
SON IMPERCEPTIBLES, SE PORTEN SENSE MOLESTIA
Y DUREN MOLT DE TEMPS

GRANS MAGATZEMS

PUIG PARÍS

ELS MES IMPORTANTS DE LA REGIÓ
GRAN BAZAR
de roba feta per Homes i Joves
Especialitat en trajos per nens
Panyeria * Genres de punt
Camiseria * Corbateria * Elastics
Cinturons * Lligues-Cames
Mocadors * Bisuteria * Depo-
sit i venda de vellut de les princi-
pals fàbriques * Perfumeria, etc.

SASTRERIA A MIDA

Exposició permanent de darreres novetats

Carrers GERONA, 13 PRESÓ, 4 FIGUERES

Per la veritable

unitat d'Espanya

En molts llocs d'Espanya, el diumenje passat, varen congregar-se els republicans i socialistes adherint-se al manifest de la Conjunció.

A nosaltres, nacionalistes catalans, ens plau detenir-nos en la consideració d'aquestos actes de conjunt entre les forses de l'Unió Federal de Catalunya i els republicans i socialistes de les altres terres espanyoles.

La possible reparació de les injustícies comeses en el càstic dels fets de Juliol, el desig o quelcom mes qu'l desig de veure derogada la llei de jurisdiccions i reformat el codi de Justicia Militar, aixís com la desconformitat mes decisiva am les aventures africanes, han creat un sentiment d'unió entre tots els republicans i socialistes espanyols. Davant d'aquesta fusió dels cors i les voluntats dels homes lliberals d'Espanya, nosaltres, catalanistes de cap a peus, sentim impuls de fer manifestació d'amor a l'unitat espiritual d'Espanya, unitat que tingui per substancia l'ideal de llibertat i de justicia. Aixís es com concebim l'unitat, quan les aspiracions surtides del cor la dicten, ja mai quan les lleis despotiques o la forsa l'imposen.

Y aquest sentiment de germanor hispanica, que espontaneament se manifesta en nosaltres, no esborra ni deixa a segón terme la mes petita part de les nostres aspiracions particularistes; seguim estimant la nostra nacionalitat catalana; i la nostra concepció del Estat espanyol, es la de una federació de nacionalitats, visquent cada una segons el seu temperament, parlant la seva propia llengua i enriquint la seva particular civilisació, o sigui: desaparició del actual regim, en el quin, un poble germá nostre, per la vo-

luntat dels oligarques de la monarquia, exercint la tiranía, ens-e somet an els seus motllos de vida.

Per d'Amunt les Fronteres

El circuit europeu d'aviació que tindrà lloch durant la segona quinzena de Juny organissat per «Le Journal» de Paris ha donat molt que parlar a la premsa francesa. Se feu el projecte del circuit sobre la base Paris - Berlin-Bruseles-Londres-París. Com se veu l'empresa era magna i digne d'encoratjament. Empró enlloc manquen envejes i patrioters candorosos. Algun periodic parisenc volgué veure en el circuit una mena de traició, un oblit de la *revanche*, l'entrega a l'Alemanya dels secrets francesos en materia d'aviació... La cosa s'anava embolicant, una sorda agitació se removia en una petita part de l'opinió francesa i «Le Journal» ha modificat per prudencia el circuit europeu ara el recorregut será París-Bruseles-Londres i els premis puján a la xifra respectable de 427,000 francs cantitat fins ara mai concedida en una cursa d'aviació.

La campanya violenta originada per la projectada cursa París-Berlín ha originat fortes polémiques periodistiques i ha donat lloch a bells articles entre ells, un del notable escriptor Victor Margueritte, ab el titol qu'encapsala aquestes ratlles. La molta extensió del artículo esmentat fa, que contra 'l nostre gust no poguem traduir-lo enter Ens limitarem a copiar-ne alguns paragrafs.

«Els arguments aduits contra el trajecte París-Berlín eren infantivols.. El trajecte havia sigut ja efectuat; l'any 1903 un raid automobilista hi havia fet el llaç d'unió. Perque la via aerea era subversiva, no essent-ne la via terrestre? I deien que l'aeroplá, es un instrument de

guerra, qu'anaven á entregar les armes mes precioses i delicades del país francés. Tot aixó ho deien sense riure, mentres els extrangers ab sos diners poden comprar i compren ab gran satisfacció dels nostres constructors aquestes mateixes armes... Mentres tant qu'els seus pilots venen lliurement a iniciarse, fins en els nostres camps militars, al maneigs de tots els detalls de la seva construcció.

En tot aixó els nostres aviadors mes illustres han volat varies vegades per sobre les grans ciutats alemanas, sobre Berlín mateix... veritablement aquelles protestes son ben tontes».

«No podeu pas pensar les bojerías que s'han dit aquets dies. Es tractaba com qui no diu res, a oposar-se fins per la força a la sortida dels aeroplans inscrits. S'amenasava de trencar-lis les ales. No 's podta tolerar que 'ls nostres aviadors pasessin per demunt la frontera dels Vosgues... Encara fos las dels Pirineus!.. I si volien, els aviadors malgrat tot, envolar-se cap a Berlin, debiem emplear contra ells els medis preconisats contra 'ls nostres homes-aucells, per la Strassburgerpost es a dir, fer-los baixar a tiros»

«Si 's troben de cada costat de frontera esperits belics sobre 'ls quals poden influir de mala manera semblants excitacions, l'opinió quasi entera d'abdos nacions es que no 's viu pas de guerres odís sino que com diu en Carles Humbert se viu de trevall, d'industria, de comerç i d'intercambi; en una paraula es viu de la pau».

I mes avall.

«Aixós ens allunya sensiblement de l'arbitratje internacional, primera fita cap a la limitació dels armaments, ideal encara llunyá, empró que será precis conseguir.... Era una de les belles qualitats del circuit de les capitals, d'avençar ab mida compatible ab la nostra dignitat, cap aquella noble evolució. Recordem-nos de les belles paraules d'un dels grans

historiadors de l'academia francesa: «Quant el nostre camp d'acció, es el cel —deia l'antic ministre de Negocis Ex-trangers, Gabriel Hanotaux—les limitacions i restriccions, mes que perilloses son grotesques. L'idea d'una mesquina nacionalisació d'aquestos admirables aparells que demá estaran a l'alcanç de tot-hom es tan absurdo com aquelles famoses invencions de l'edat mitja per domar el capritxo de les voluntats i dels sentits.... Facilitem axamplem, obrim les portes i les finestres, ben obertes, com mes aire entri mellor, sempre cap a la llum, cap al espai, heuvos aquí la vritalt»

«Tot home sensat prefereix les conquestes de l'enginy i de la ciencia, a les conquestes precaries de la força. Blieriot atravesant la Manxa i Chavez saltant els Alps, son mes grans moralment que Napoleó. La gloria pacifica com la gloria de les armes te les seves víctimes i els seus heroes, mes sentits pot ser aquelles, perquè la seva patria es mes gran. El mon enter els plora i els glorifica Ab els aeroplans en pervindre mes ample, una justicia i, una nova Europa apareix boirosament i poc a poc se modelerà. Les distancies s'aboleixen i les fronteres s'abaixan!... Travallem sens descans a dominar el cel perque aixís aixamplem la Terra.»

Les paraules generoses d'en Victor Margueritte troben en nosaltres un sincer ressó.

ESCORNIFLAIRE.

Impresions i Notes

Les contradiccions dels radicals.

Segons telegramas publicats en alguns diaris de Barcelona, referint-se a una reunió de la minoría radical del Congrès,

ens enterem de que

«Dicen que se muestran satisfechos de no pertenecer á la Conjunción para que no se les confunda con los socialistas, pues no están conformes con las manifestaciones que ayer hizo Pablo Iglesias favorable al abandono de nuestras plazas del Norte de Africa.»

Naturalment, aixó es un modo de pensar dels diputats radicals. Nosaltres, tenim la convicció de que'n el partit de'n Lerroix hi ha una gran part de gent que de bona fe creuen en el seu radicalisme, que estarien mes conformes amb el criteri de'n Pau Iglesias que no pas amb el que, segons aquell telegrama, tenen els

seus capitostos.

Ara resulta que després de tant presumir de radicalisme, els lerroixistes, al costat d'en Pau Iglesias i fins al costat de l'Azcarate son conservadors.

El conservadurisme dels radicals en la qüestió del Marroc es un conservadurisme que s'assembla al dels mauristes i al de la Veu de Catalunya, que consisteix en embarcar al poble cap a l'Àfrica i ells quedar-se en terra. Aquí tenen al senyor Azati que sembla que se'l reclama pera que fassi el servei militar i ell, segons notícies, fa tot lo posible per no haver d'anar a servir a la patria.

Qui ho enten, qui no ho enten.

EL MITING DEL DIUMENJE

Adhèsio al manifest de la Conjunció Republicana Socialista

La Junta Municipal de l'Unió Federal de Figueres, al veure en els periodics el manifest de la Conjunció Republicana Socialista convidant al poble a que demostrés la seva adhesió als propòsits de la minoria del Congrés, va organitzar el miting del diumenge del qual sols donarem nota de lo mes interessant que'n ell va dir-se.

El President de la Junta Municipal de Figueres, senyor Carreras després de haver cedit la presidència del acte al Senyor Salvatella, va fer un discurs, sincer com tots els seus, explicant la significació del miting.

El Senyor Samaruch va parlar com a delegat dels Federals Nacionalistes de Castelló sobre'ls deures dels ciutadans en l'intervenció de la política. Els nostres diputats provincials senyors Yngles i Lloveras explicaren la seva actitud en la Diputació, contraria a tota mena de pactes amb els partits mes o menos dinásticos.

L'ex-diputat provincial senyor Bernet va disertar sobre la necessitat de suprimir l'impost de consums; atacà fortament l'actual sistema de recrutament, manifestant-se també poc partidari del servei obligatori, ja que l'exercici de les armes ha de ser una professió voluntaria. No hi ha res que vingui tant malament com l'haver-se de batre per força. Y va acabar diguent que quant els nostres diputats creguin que sigui hora de que'l poble intervingui, ells donaran la cara i nosaltres el pit.

El mateix senyor Bernet va proposar que s'enviés un telegrama d'adhèsio al Comité de Conjunció Republicana Socialista.

L'ex-diputat a Corts i ex-arcaldé de Figueres senyor Bofill, va pronunciar un discurs eloqüent, com sempre ho fa. Digué que'n aquella hora en que's celebrava el miting, en molts altres llocs d'Espanya es verificaven actes en igual sentit.

«El poble espanyol es en aquestos moments con el líquit que bull dintre la caldera de vapor». Manifestà que 'ls punts del manifest gairebé constitueixen el programa federal i que l'aspiració de'n Pi Margall d'unir els republicans en un programa comú estava realitzada en la Conjunció Republicana Socialista. Va glosar alguns dels punts continguts en el manifest, recordant-nos are solsament de lo que digué respecte les congregacions religioses pera que sien sotmeses a les lleis ordinaries o expulsades d'Espanya cosa que's consigna també en el programa federal.

Discurs de'n Salvatella.

Del extens discurs de'n Salvatella en recordem que va exposar la satisfacció que li produïa veure'l nostre partit federal català unit am la Conjunció Republicana-Socialista, dintre de la qual alguns dels nostres companys, alguns dels nostres diputats, havien tingut reparos en entrar-hi pel temor de que's descolorís el nacionalisme. Un cop dins de la Conjunció, aquells nostres representants procedents del camp catalanista s'havien manifestat dels mes satisfets, porque,

am la nostra propaganda federal nacionalista per tot Espanya, la nostra causa va guanyant voluntats.

Hi ha en la Conjunció la forsa dels socialistes—deia el senyor Salvatella—que durant molts anys s'havien manifestat indiferents en la lluita per el cambi de regim. Jo tinc l'esperansa de que la forsa dels socialistes serà d'una eficacia poderosa pera realisar les nostres aspiracions; crec mes, crec que si amb aquella no venciem a la monarquia, no la venceriem de cap altra manera.

El socialisme es un partit que va extenentse de dia en dia; aixís, en el poble de Madrid, ont anys enrera molts obrers malgastaven part de la seva setmanada per les tavernes, avui, ja son molts els que van a dipositar els seus estalvis en les caixes de resistencia, pera la fundació d'escoles i pera el sosteniment de la Casa del Poble de Madrid que's ben diferenta d'una altra casa del poble que hem sentit nomenar. En aquest moviment socialista hi ha una joventut que no's deixarà portar a voluntat dels governants, sino que obrarà segons els seus ideals.

Parlant de la seva intervenció en el debat Ferrer, degué'l senyor Salvatella, pera respondre als que han censurat que no hagués atacat als lerroixistes, que la qüestió estava plantejada entre'ls republicans, que als ulls d'Europa defensaven la justicia i la llibertat, i el partit monàrquic reaccionari que havia volgut ofegar la llibertat, i en uns moments tant solemnes hauria sigut impropï convertir aquell gran debat en unes renyines de partits.

En aquells moments en que semblava que's forjava una tempesta pera matar el debat Ferrer, nosaltres, els diputats federals nacionalistes, els burjesos, els aliats dels carlins, els venuts a la monarquia, am la nostra proposició, dintre de la minoria republicana socialista, varem imposar el respecte als qui haguessin pensat fer un acte de violencia, mentres que els radicals, els revolucionaris, per no comprometes, varen limitar la seva acció a comunicarnos, per medi del senyor Giner de los Rios, que's posaven al costat nostre: allà mateix ont hi havia L'Azcarate i En Pau Iglesias, tambe venuts a la monarquia.

Va recullir els principals conceptes dels altres oradors en lo referent al manifest de la Conjunció, diguent que'l dia que'ls nostres diputats apelin a l'acció del poble ells donaran la cara.

Heus-aquí una pàlida idea de lo que digué'l nostre diputat. En aquesta ressenya del seu discurs ens ha passat per alt, entre altres coses de gran importancia, el criteri que exposà referent a la táctica de combatre sensa alianses amb partits reaccionaris; ja que al fi de la jornada a Barcelona la victoria serà nostra porque representem el veritable radicalisme en totes les qüestions de govern.

Al acabar, va acordarse trasmetre el següent telegrama:

«Perez Galdós, Alberto Aguilera, 70. «Celebrado mitin gran entusiasmo, aprobándose conclusiones de acuerdo con manifiesto Comité Conjunción.» «Carreras, Salvatella.»

Va assistir-hi una gentada, qui aplaudi

am calor, havent-se d'estar drets una bona part dels oients per manca de cadires, i lloc ont inquirirles.

Mercat del dia 27 d'Abril 1911

Blat.	Hectòlitre	24'94 a 21'25
Ordi.	»	11'25 a 00'00
Civada	»	08'75 a 9'69
Moresc.	»	14'69 a 15'00
Mill.	»	19'38 a 00'00
Panis	»	14'38 a 00'00
Mongetes.	»	33'75 a 37'50
Mongets.	»	32'50 a 36'25
Faves.	»	16'25 a 00'00
Favons	»	17'50 a 00'00
Vesses	»	23'75 a 00'00
Sigrons.	»	31'25 a 31'25
Patates.	qq. métric	15'00 a 17'50
Oli.	Hectòlitre	116'94 a 120'97
Porc els 10 kilos pes en viu		13'00 a 13'75
Xais de llet.		16,00 a 20'00
Oques una		06'00 a 08'00
Conills, parell.		03'00 a 04'00
Anecs.		06'00 a 08'00
Gallines.		07'00 a 09'00
Pollastres.		04'50 a 06'50
Ous, dotzena.		00'85 a 90'00
» compte.		27'00 a 00'00

El sopar en honor d'en Salvatella

El sopar organitzat per EMPORDA FEDERAL en honor del nostre valent diputat En Joaquim Salvatella tingué lloc, com estava anunciat, en la nit del passat diilluns dia 8 i fou esplendidament servit per la Fonda del Comerç en un dels seus espaiosos salons.

Al destapar-se el xampany, el nostre director feu ofrena del apat, en nom d'EMPORDA FEDERAL i de tots els presents, an el obsequiat En Joaquim Salvatella, al qui manifestà tot l'entusiasme i fé que per ell i la seva obra sentim.

Tot seguit s'aixecà el nostre diputat i després d'agrahir l'obsequi que se li feya, en brillants paraules, manifestà sos desitjos que creia eren també de tots els presents, de que l'amig Pujular, allí present, retirés la dimissió que te presentada del carreg de regidor, retornant a cà la Vila, ahont sos treballs i desvetllements son imprescindibles pels interessos de la Ciutat i del partit. Aquest preg—digué en Salvatella—crec que l'atendréu, per venir d'uns bons amigs. Per el be del partit federal i per la salut de la república, jo vos conmino—digué—de tornar a cà la Vila a ocupar el lloc que teniu en les nostres files.

Sorollosos aplaudiments coronaren el bell i sentit parlament d'en Salvatella, al que contestà en Pujular agrauint les manifestacions del nostre diputat i de tots els presents. No soc—digué—dels que m'empenyo en no satisfer els pregs dels meus amigs i dels meus companys, encara menos si porten l'eloqüencia i sinceritat de les vostres paraules... Deixeu que'l temps fassi temps... i pot esser qu'un dia a venir, refet del trasbals qu'ha portat en el meu esperit tot aixó que fonament lamentem, quan s'hagi pellat la ferida que sento en la meua dignitat, refets tots i en ple domini tothom d'aquella serenitat que deu esser la norma de tot i de tothom, puga jo accedir als vostres desitjos...

Forts picaments de mans premiaren les corals paraules qu'l nostre amig Pujular pronuncià emocionat de debó.

Després parlaren en Martí Carreras, l'Abdon Ventura, en Massot, en Llorens Roura, l'Antoni Papell, en Moncanut, en Calsina alcalde de Llansà, en Canet i en Puig, beguent tots a la salut d'en Salvatella, i fent vots per l'unio i compenetració de tots els bons republicans de l'U. F. N. R., unió que s'imposa avui mes que

mai, devant del enemic qu'intenta aixecar la cua, a manca de testa, redreçant-se contra l'esperit federal del Empordà.

Eren les onze i mitja quant, l'ànima sadollada de dolces esperances, ens separabem dels nostres companys i donabem una forta encaixada al nostre digne diputat Don Joaquim Salvatella.

LA CONFERENCIA

de'n SALVATELLA á l' "Erato"

Aixó de la «Filosofia del Art» que fou el tema de la conferencia, produirà, en molts, ganex de no volerne saber res, porque 'ls hi semblarà una d'aquelles qüestions que sols preocupen als sabis desenfeinats i de les quals, nosaltres, la gent que vivim trevallant i tenim mals de cap no 'n podem tirar cap tros a l'olla. Veritat es que la «Filosofia de l'Art» no 'ns donarà pa; pro tampoc ens en dona la melodia d'una dolsa americana, que ballém ilusionats abressant la dona estimada, o un altra que no es l'estimada, pro, que pot ser, es encara mes hermosa. Y es que'n la vida, després de las necessitats del cos n'hi han d'altres, i una d'elles es l'Art.

El nostre amic Salvatella, en aixó de l'Art, te una concepció ja manifestada en un altre conferencia que dona en el mateix Erato, i es el voler que l'art sigui patrimoni de tots els homes. Creu el senyor Salvatella, que ha de desapareixer aquest gesto d'indiferencia que fa qualsevol al sentir parlar de l'Art ó de la seva filosofia.

Per-xo, en Salvatella, va comensar la seva conferencia dient que volia demostrar que l'home de coneixements mes rudimentaris no s'havia d'espantar devant d'unes paraules qu' enonciessin l'Art ó la Filosofia, que ell no venia a fer ostentació de artista ni di de filosof, sino á dirnos que tots n'havieu de volguer esser.

L'artista que pinta un quadro, o el que eacriu un fet en la novela, no fan mes que posar en la seva obra coses que ja troven en la vida: el paisatge, les persones i els seus actes, son coses que l'artista les recull tal com son i les traslada a la seva obra.

L'artista realisa el seu treball, impulsat per quelcom que dintre seu l'obliga a fer la seva obra. Quan aquesta obra es acabada, l'espectador hi veu o hi sent l'alegria, la tristesa o el sentiment que l'artista hi hagi trasmes: Doncs be, fins aquest sentiment que revela l'obra del artista, es mes fruit de la Naturalesa que del mateix artista. porque ell, quant trevallava responia á la febre de desesperació de tristesa o d'alegria, que la vida, que la Naturalesa ha posat en el seu temperament. Y sols son veritables obres d'art les que han sigut creades per aquest manament de la Naturalesa.

Tot aixó, demostra que l'Art es quelcom tan lligat a la vida, que fa precis que pera viure hagim d'ocuparnos de l'art en lloc de considerarlo com un passa temps de sabis desenfeinats.

Heus-aquí l'idea que nosaltres hem pogut escriure del discurs de'n Salvatella, an el quin no hi posem adjectius per no malmetre l'agradable impresió que produí en la nostra ánima.

Pro en Salvatella no pogué desarrollar tot el seu treball, no pogué delectarnos am la seva oració tot el temps que ho hauria votgut fer. Entre la gentada que escoltava hi havia el jovent que esperava alló de la dolça americana de qu'hem parlat al comensament i aquells joves, entre unes belles paraules i un moment de viure a son plaer preferien aixó ultim, encara que'ls discursos com el de'n Salvatella siguin escasos en la nostra ciutat.

Avants de la conferencia, el president de l'Erato va donar les gracies al senyor Salvatella per haver sigut el primer diputat que s'interessà per la llibertat i el retorn dels presos i exilats per els fets de Juliol, i al mateix temps li entregà un diploma de soci honorari com a premi als serveis que porta fets a la societat.

Acabà la festa am el cant de la Marselesina i una de les sardanes de'n Bofill.

JUNTA DE VOCALS ASSOCIATS

Ab l'assistència dels vocals regidors Srs. Verdaguer, Vilanova, Cortada, Teixidó (Jaume), Rovira, Antich, Moncanut, Roig i Guillaumet, i 10 vocals no regidors baix la presidència del Arcalde, Sr. Carbona, s'obre, la sessió aprofitantse l'acta de la prop-passada.

Llegida la convocatòria, el Sr. President l'explica dient que sols se tracta d'aprovar l'acort del Ajuntament de pagar les 25.000 ptas. emmatlevades al Sr. Colldecarrera, en els plassos consignats en el contracte.

El Sr. Canet (Isidre) diu que li sembla haver llegit que ja s'havia pagat quelcom.

El Sr. President diu qu'es tracta d'un avenç fet particularment pels Srs. Condatador, Dipositari i Ell.

S'aprova l'acort del Ajuntament i s'aixeca la sessió.

SESSIÓ DEL AJUNTAMENT

Hi son presents els meteixos regidors qu' a la Junta de Vocals.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Se llegeix una comunicació del Director del Col·legi d' Interns, donant compte d' haver entregat 20 ptes. a la Depositaria Municipal.

S'aprova un dictamen de la Comissió de Foment desestimant l'instància de Donya Enriqueta Bofill pera pujar una paret del Carrer del 28 de Maig.

Se concedeix permís: a D. B. Baig pera obrir el carrer davant l'horta Gayolá; a Don Josep Riera pera pintar el frontís de la casa n.º 39 del carrer Ample; a D. Josep Gelabert per arreglar la casa n.º 30 del carrer Joan Matas; a D. Antoni Subies i a D. Pere Codina pera obrir el carrer per una conducció d' aigua en el carrer Robaudonadeu.

S'aprova el nou padró de veïns d'aquesta ciutat i s'autorisa al Dipositari pera cobrar una cantitat que la Diputació deu al Ajuntament.

El Sr. Moncanut demana al Sr. Guillaumet que s'activi la confecció de les noves Ordenances Municipals.

El Sr. Guillaumet promet convocar a la Comissió de Governació per acabar lo poc que falta a fer.

El Sr. Cortada demana que s'adquireixi limfa de vacuna pels pobres i el Sr. Verdaguer que se donguin boles d'estricnina als gossos.

Y no havent-hi res mes a dir, s'aixeca la sessió.

El drama FEDORA.

Fedora d'en Victoriá Sardou revela el domini de l'ofici en son autor. Com en la majoria de ses obres, Sardou posa en aquesta tot el seu enginy qu'es molt, i buscá tots els efectismes en el desarrollo de l'acció, logrant ab son talent interessar al public acaparant-lo ab l'acció i fent-li oblidar els petits detalls que permeten veure la manca de veritat d'alguns personatjes, que declamen en certs moments ab una fórmula, d'una manera rebuscada que'n podríem dir la parla teatral d'en Sardou. L'estrena de Fedora a París l'any 1888 fou un èxit més, d'els qu'obtenia aleshores, ja ric, reputat, condecorat i academic. Malgrat tot aixó en Sardou fou un autor de talent que coneixia el

gust del public i li sabia escullir l'ambient de les seves obres fent-les interessantes a ses aficions: aixís veiem en Dora, una de les obres mes celebrades, qu'ens presenta el mon dels grands espies i l'espionatge es una de les cebes dels nostres bons vehins de França. En Fedora el mon d'expatriats rusos a París, molt interessant per ses barrejes d'aristocràcia i nihilisme.

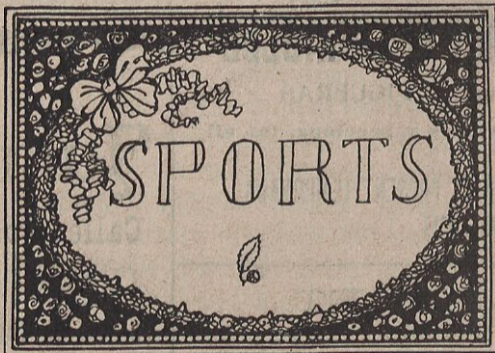
Quant en Sardou volgué fer art veritable, sense cara al exit del gros public, com en la Haine, fracassá per aquell i aixó féu qu'en prescindís en lo succésiu de ses intimes conviccions artístiques i procurés atendre solsament al gust del consumidor... Es veritat també que l'èxit li doná rahó i cada obra obtingué dos o tres centes representacions i ademés de fer-se una popularitat gran, també a força de enginy lográ qu'el teatre li pagués un castell i el convertís en ric... a n'ell el pobre miserable qu'havia necessitat de la caritat, de la que després fou sa muller, per no morir de fam. Alabat siga l'art perquè ell ens dona el pa esperitual i el de la fleca!

De l'execució: serem breus perquè ab una sola representació no pot jutjarse definitivament a uns artistes. La Senyoreta Adamuz estigué en conjunt bé, encara qu'en alguns moments li mancá la fogositat deguda, no arribant a fernes oblidar en els moments culminants qu'estaba fent comedia. La seva figura elegantíssima i els trajos ab qu'es guarneix fan qu'el seu art arribi a oblidar-se tot contemplant a l'artista. El Sr. Comes ens agradá del tot, logrant produir emocions veritablement reals. Els demés discretíssims encara qu' alguns estan poc entrenats en les galanteries del gran mon.

No volem fer-nos pesats tornant a parlar de la presentació escènica; sols recordarem avui qu'en Sardou no deixa representar la seva obra Les Merveilleuses, sino feien sortir a escena veritables tasses Directori... Si arriba a trovar-se aquí no aixequen teló.

JORDI ERIN.

La Empresa del nostre Teatre Municipal, anuncia per demá diumenge tarde una pel·lícula titulada la «Caída de Troya», que segons els intel·ligents es de lo millor que s'ha impresionat.

Matchs de Foot-Ball a Figueres.

El día 6 del corrent maig en tingué lloc un entre dos teams infantils: el del «Sport-Club-Empordanés» i el 1.er del «Col·legi Ramis».

La composició dels teams era com segueix:

S. C. E.—Jordi, Pagés, Ros, Giralt, Vives, Conte, Botey, Carré, Portabella, Monegal, Navarro.

C. R.—Canet, Prieto, Noguer, Palau, Comet, Bosacoma, Basco, Burgell, Lapedra, Furrassola i Alvarez.

Malgrat el vent, el partit resultá molt animat, puig, tan els ventsus com els vencedors demostraren que son aprenents aprofitats d'aquest sport tan higienic.

El team de S. C. E. demostrá la seva superioritat durant tot el partit, emportantsen la victoria per 6 goals a 3.

Se distingiren: del S. C. A. Monegal, Vives i Botey, i del C. R. Burgell, Furrassola, Basco i Alvarez.

BALLÓN.

Sport-Club-Empordanés. — Sport-Club Foot-ballista de Palamós.

Sempre ha sigut atraient aquest partit

pels diferents resultats obtinguts en anteriors jugades i aixó feu qu'acudís a presenciárlu una immensa gernació.

A les 4'30 s'alineen els dos bandos com segueix: «S. C. E.» Llagaya, Giralt, Jordá, Botey, Moreno, Badosa (Q.), Jué (cap.), Sunyer, Badosa (C.), Biada, i Juncá.

«S. C. F.» Fornés, Humbert, Martinet, Rovira, Farró, Caudet, Canals, Ribas, Ginjaume, Puntas i Salvador.

En Ricart Imbert que jutjá el partit dona la senyal y surten els de Palamós que jugen am molta ànima, més als pocs moments l S. C. E. inicia un domini que conserva durant tota la lluita. Els de Palamós son castigats ab un penalty que tira expressament en Biada per sobre la porta; ataquen els de Palamós y el jutje marca un off-side, que 's tirat per en Jordá, recullint la pilota en Biada que apunta el primer tanto a favor del S. C. E.; pochs moments después en Sunyer marca el segon, d'un magnífich school i aixís acaba la primera part.

Fet el descans i cambi reglamentari els de Palamós es multipliquen per desfer el resultat, anterior més els seus esforços s'estrellen davant les defenses i portes dels empordanesos que juguen magistralment; arranquen els devaners del S. C. A. i en Biada mana el tercer goal; dominan els de Palamós algún minut, entrant durant aquest temps el seu primer i únic tanto; continua el partit i s'observa en les files del Palamós desorientació, produida sens dubte, per el mateix desitg de contrarrestar el joc dels seus contraris, més aquets redoblan els seus esforços i fan dos goals més, l'un manat per en Biada, que está colosal i l'altre per en Moreno, acabant el partit ab l'esclatanta victoria de 5 goals a 1, a favor del S. C. E.

Del Palamós jugaren bé el porter i defenses; els altres desorientats y abusant de les cargues; i en quant als jugadors del S. C. E. tots s'hi esforsaren fins al extrém de que al anomenar els que mes se distingiren hem de dir que foren tots onze.

M.

Arrivada del Sr. Salvatella.

Nostre diputat, sempre tant atent, i desitjós de complaure i d'il·lustrar ab els seus coneixements a ne'ls molts admiradors i amics que té, va arribar el día 8, al mitj día pera donar l' anunciada conferencia sobre «Filosofia del Art» en la popular societat «La Erato», en aquesta societat hont el Sr. Salvatella trova bons recorts de sa infantesa.

A l'hora de l'arribada, en la estació, a mes de la Junta y de associats de «La Erato» ab son President al cap, l'esperaven també nombrosos correligionaris, l'Arcalde Sr. Carbona, concellers i altres persones de significació, cambiantse les salutacions de costum.

Durant els dos dies qu'estigué entre nosaltres, fou constantment obsequiat, dedicantseli entr'altres banquetes un d'EMPORDA FEDERAL que, al igual qu'els demés actes celebrats, ja ressenyem en aquest mateix nombre.

El dimars en l'exprés de la tarda s'en torná cap a Madrid pera pendrer part en les tasques parlamentaries i interpelar al Govern sobre la permanencia del Presiri en nostra Ciutat.

La Biblioteca del Menestral.

Está ja, desde la Fira, cambiada de lloc la Biblioteca del Menestral. Ha quedat molt ben instalada en l'espaiós saló que ara ocupa. Esperem que la Junta, que tantes proves ha donat d'amor a la societat fassi lo possible pera desarrollar

l'afició a concorre an aquell lloc. Que, per exemple, quan un hom hi vagi am ganes de llegir, sigui diumenje, sigui día de feina, no se'n hagi d'entornar havent pogut solsament llegir els quatre periodics atrassats que rodolen per aquelles taules desolades.

Y a fe que 's convenient que entre els que a n' aquella casa concorren s'hi arrelli un xic de cultura. Pod ser aixís desapareixeria la deria d'embutrir les parets am llapis, pujar de peus damunt dels sofás i altres exesos que reclamen una intervenció del Marroc per veure si 'ns civilisen un xic.

DEL VEHINAT

El joc á Figueres.

Passades les Fires han sortit efecte els solts referents al joc, publicats per EMPORDA FEDERAL.

N' obstant, segóns se'ns diu, la prohibició no es absoluta. S'ns parla d' alguna societat que sembla privilegiada en aqueix ram i fins s'ha insinuat, que nosaltres transigiem ab aqueixos privilegis.

Res mes inexacte. Nosaltres podem denunciar lo que sabem, i res sabem de les societats aludides, ahont no hi tenim entrada. Aixó no obstant, no tenim inconvenient en admetre les noves que, ben garantides, se'ns donguin referent á aqueix assumpte.

Dos furts.

Si be es cert que durant les fires ningú es queixá de cap sustracció desagradable, passades aquestes, els lladregots han reaparegut, o sino que ho diguin dos pobres dones, l'una de Saus i l'altre de Pontós, a quines els foren birlats de la butxaca 9 i 7 durus respectivament, en ocasió de trovarse la primera en el firal dels tocinos, y la segona, en la pescateria.

Mentres tant, una colla de families forasteres que desde lo del Presiri corren per aquí, ningú sab de que viuen.

Acció contra el Presiri.

Pera avui a les cinc de la tarde l' Arcalde senyor Carbona ha convocat, a cá la ciutat, una reunió de regidors, representants de entitats, periodics i altres persones de totes les tendencies i forses de la població, amb el fi d'organisar una acció positiva que condueixi a la desaparició del presiri.

Es una qüestió de vida ó mort pera Figueres i la comarca. El presiri, dintre poc temps arruinará la poca industria de la nostra ciutat i farà fugir de la comarca totes les persones que amb els seus capitals li donen vida. Es ora de fer tots els medis pera salvarnos d' aqusst mal.

REMITIT

Sr. Director del periódic EMPORDA FEDERAL.

Muy Sr. mío y de mi consideración mas distinguida: Si se sirve V. disponer que en el próximo número del periódico que dirige, tenga cabida el adjunto remitido, quedará del todo complacido su atento S. S. q. l. b. l. m,

Ramón Pascal.

Pública ha sido la resultancia de la reunión general, celebrada en el Centro Federalista Ampurdanés de esta Ciudad, el día 8 del pasado mes, como consecuencia de una solicitud dirigida al Comité del partido, en la cual yo figuraba como primer firmante, y, por lo mismo, se hace ocioso que pretenda explicar alguna palabra, ó aclarar algún concepto, que pudiera haber vertido al tomar parte en la discusión habida. No obstante, como deber moral y político, y con el buen deseo de acceder á las instancias de D. José Viader y Trill, debo hacer constar que para nada hice uso de su nombre y retiro cualquier palabra por la cual pudiera en tenderse que estubo en mi ánimo, atribuir al amigo, bien directa bien indirectamente, algún hecho ó acto que pudiera menoscabar la intachable moralidad política que todos las reconocemos, ó redundar en perjuicio del buen concepto privado que merece, y que soy el primero en afirmar.

Ramón Pascal.

Figueras 10 Mayo 1911.

Imp. de J. Trayter, Cervantes 13.—Figueres

JABÓN-CATALONIA
 ¡¡SAPOLOXIN!! ¡¡SAPOLOXIN!!
 FÁBRICA de JABONES de TODAS CLASES
JUAN BOSCH, Figueras
 Calle Concepción, 8 y 10
 Plaza Constitución, 16
 MARCAS REGISTRADAS ** PATENTE DE INVENCION

GRANS ASSORTITS DE
 QUINCALLA, MERCERÍA Y BISUTERIA
 DE
Jaume Navarra
 Carré de Gerona, núm. 3, FIGUERAS
 Últimas novetats en Bisuteria, Vanos, Parayguas y Sombrillas Juguets de totas menas

RICART IMBERT
 Representant de la LÁMPARA Z.
 Preu 2 ptes.

 Cicles Sanromá
 Rafins Brampton
 MAQUINARIA
 y Material eléctric.

DROGUERÍA
Antonio Gimenez
 Artículos para la Fotografía

ANTIGA Y ACREDITADA
 FARMACIA
 DE
R. MARTIN
 (Sucesor de Deuloféu)
 ANÁLISIS D'ORINS

MAGATZEMS DE CARBÓ
 DE
J. GUILLAMET
 Mineral Cok y vegetal
 CALITATS GARANTIDES, PREUS SUMAMENT REDUITS
 Servey á domicili
 Diposit central: Carrer de Castelló, 30, Figueres

Vasconia
 El mejor jabón
 para lavar la ropa
 Agente exclusivo para Cataluña

Sociedad Anónima CRÓS
 =
 ABONOS QUÍMICOS
CARLOS REIG
 Calle de la Rutlla, núm. 13, FIGUERAS
 Azufres, Sulfatos y semillas de selección imejorable.

Fábrica de Chocolates de
PEDRO VIÑAS
 VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR
 CALLE JUAN MATAS, 22, FIGUERAS

Única casa que garantiza 'ls articles en or chapat.
 Diposit de coronas mortuorias.
 Casa especial en guants, Quincalla, Mercería, Bisutería
Emili Senmartí
 PLAÇA CONSTITUCIÓ, 3
 Banos, Parayguas y sombrillas ** Perfumeria del País y Extranjera
 Casa especial en novetats pera modistes.

PARA
 PAPELES PINTADOS
 CUADROS Y BATERÍA DE COCINA
 EN LA FERRETERÍA
 DE
A. COSTA FERRÁN
 Calle Nueva, núm. 3, FIGUERAS

J. Fonolleda Serra
 Barcelona

TRANSPORTS
 DE
BENET DEUSEDAS
 PALAU, 14, (Rambla) FIGUERAS

SENYORES: visitin els grans Magatzems LA CONIANSÀ ahont hi trovarán les últimes creacions de la present temporada.
FILLS DE JOSEP MASSOT
 — Preu fixo en xifres conegudas —

IMPREMPTA
JOSEPH TRAYTER
 Cervantes, 13, FIGUERAS
 PERFECCIÓ Y ECONOMÍA EN IMPRESOS ECONÓMICOS Y DE LUXO

Especialitat en Maquinaria Agrícola de la casa WOOD de New York
 ¡Agricultors i demés personas aficionadas en maquinaria!
 Passeu á veure nostres máquinas (fent comparacions ab totas las altres) i demaneu *Catalees*.
 Exposició i venta tots els mercats i dias de fira,
J. Fajol, Rutlla, 25, FIGUERAS.

Botiga de calsat d'en MARTÍ CANADELL
 CARRER DE PERELADA, núm. 30, FIGUERAS
 Gran assortit de calsat de totas clases y seccions, tot ell confeccionat ab formas modernas.
 NOVETATS EN CALSAT DE SENYORA PER LA PRESENT TEMPORADA
 — PREUS REDUITS —

Grandes Almacenes
 DE
Jaime Matas Hortal
 Calles Juan Matas, 16 y Magre, 4, Figueras
 Grandes surtidos de novedades para señora
 EN SEDERÍA, LANERÍA, ALGODONES, MANTONES, MANTILLAS CÉFIROS, ETC.
 Echarpes gran fantasía
 Tules seda bordados para trages y para blusas
 Especialidad en artículos para tutos.
 — PRECIO FIJO —

COLMADO COMESTIBLES
 INMENSO Y VARIADO SURTIDO EN TODA CLASE DE LIGORES Y VINOS
LA CUBANA
 Pulcritud y esmero en la confección de dulces y pasteles.
 Recomiendo el chocolate Angelical vainilla.
 NUEVA, 5 y 7, FIGUERAS
 PASTERERIA CHAMPAGNES

JABÓN ALEGRET
 CASA FUNDADA EN 1795
 FÁBRICA DE JABONES DE TODAS CLASES
 de **Carlos Alegret**
 Despacho: Nueva, 4, FIGUERAS

Llibrería-Periódics
Francisco Canet
 Pujada al Castell FIGUERES

“Daisy”
 Es el matador de moscas más eficaz y económico de todos, pues basta una sola carga para toda la temporada.
 Precio de cada aparato con su carga Ptas. 1'25
 Carga de recambio. 0'75
 VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR EN
 Casa A. CRUMÓLS É HIJOS, Lasauca, 1, Figueras.

Col-legi **RAMIS**
 Carrer del Forn, nombre 1, primer pis
 Primera ensenyansa, elemental i superior, en seccions graduades. Classes especials pera senyoretas i pera joves, de 11 á 12 demati, i de 5 á 9 de la tarde (ensenyansa de comptes, lectura, millora de lletra i de redacció). Clases de Francés i de Teneduría de Llibres.

Espay reservat per anunci de la Gran Farmacia y Laboratori de MIQUEL VIDAL, antes de J. MONCANUT, Carrer Presó, (Cantonada Ingeniers), FIGUERES.